15η Πανελλήνια Εκπαιδευτική Συνάντηση ΕΛΙΓΑΣΤ

6-8 Μαρτίου 2020
Αθήνα, Ξενοδοχείο Divani Caravel
Αίθουσα MACEDONIA

Ελληνικό Ίδρυμα Γαστρεντερολογίας και Διατροφής

Αγγελική Χρηστίδου
ΓΝΑ «Ο Ευαγγελισμός»

Μονήρες έλκος ορθού: σύγχρονη αντιμετώπιση

- Δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων

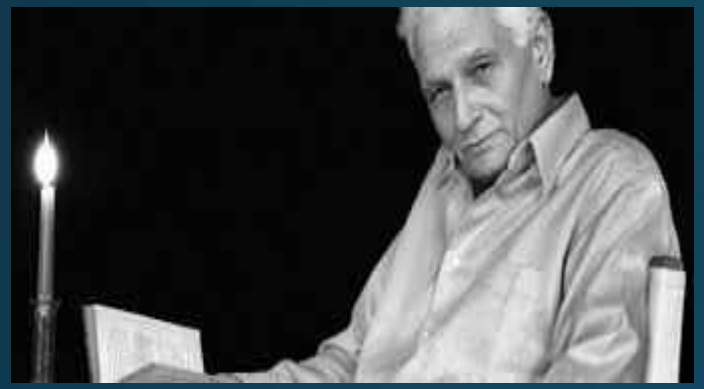

Deconstruction

- Initiated by Jaques Derrida in 1967
- Deconstruction is at the heart of everything that's followed it.
- Deconstruction relies on **disunity** and **decentering**
  - **In their definition of a system, structuralists are finding a center and seeing how it organizes everything around it into a secure, stable, unified order.**
    - **Deconstructionists do not believe in perfect systems or single explanations.**
    - **To a deconstructionist, everything is multiple, unstable, and without**

Everything is multiple, unstable and without unity

- For [illegible] we make to understand the world around us are arbitrary is a revolutionary thing
  - He calls this the Rupture

Η Αποδόμηση στον τίτλο…

- ΜΟΝΑΔΕΣ
- ΕΛΚΟΣ
- ΟΡΓΑΝΟ

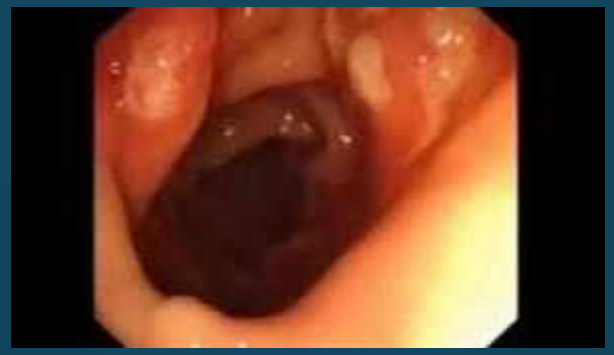
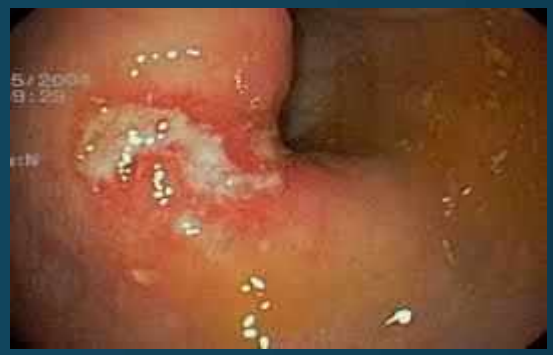
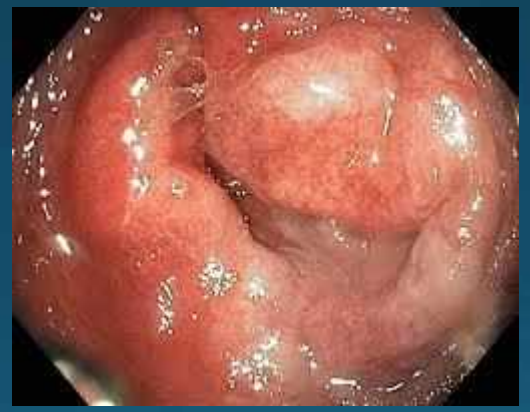
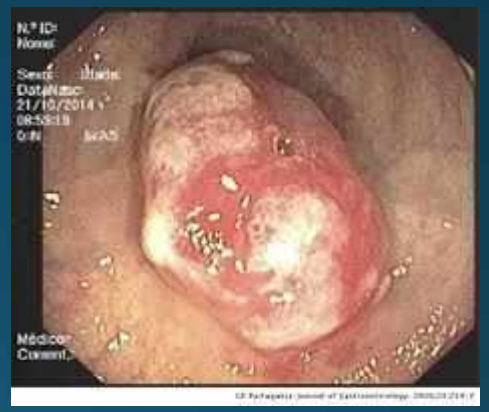

Solitary ‘rectal’ ulcer syndrome in the sigmoid colon

doi:10.1111/j.1463-1318.2009.02108.x

A. Ignjatovic*, B. P. Saunders*, L. Harbin‡ and S. Clark†

Colorectal Disease © 2010

Συνώνυμα

It is at this point that normal language gives up, and goes and has a drink.
– Terry Pratchett

Επιδημιολογία

- Επιπολασμός: 1/100.000
- Επίπτωση: 1-3,6/100.000 έτος
- Σε νέα άτομα (<50 ετών)

  - 3η δεκαετία

  - 4η δεκαετία

- Καθυστερημένη διάγνωση (3μ-30 έτη)

- 40-50% πληρούν κριτήρια Rome III για λειτουργική διαταραχή αφόδευσης
- 50-75% πρόπτωση ορθού ή εγκολεασμός

Forootan M, Medicine 2018
Zhu QC, World J Gastro 2014
Shahara A, GIE 2005

Σύνδρομο μονήρους έλκους ορθού

- **Συμπτώματα (75%)**
  - **Αίμα/βλέννα από το ορθό**
  - **Δυσχεσία/Δυσκοιλιότητα (60%)**
  - **Έντονη/παρατεταμένη προσπάθεια για αφόδευση**
  - **Πρόπτωση ορθού**

  - Διάρροια (20-40%)
  - Πόνος στο περίνεο/κοιλιά
  - Τεινεσμός
  - Αίσθημα ατελούς κένωσης

Forootan M, Medicine 2018
Zhu QC, World J Gastro 2014
Shahara A, GIE 2005

Παθοφυσιολογία

1. Έντονη προσπάθεια κατά την αφόδευση, ↑ενδοκοιλιακής πίεσης, σύσπαση ηβοορθικού μυός

- Επιμήκυνση ορθικού βλεννογόνου, πίεση στο πρωκτικό κανάλι, απόφραξη

2. Τραυματισμός κατά την επίπονη αφόδευση ή λόγω χειρισμών του ασθενούς

3. **Πρόπτωση**

- Φλεβική συμφόρηση, οίδημα, παρεμπόδιση ροής αίματος
- Ισχαιμία της κορυφής του προπίπτοντος τμήματος

4. Διαταραχή αυτόνομης χολινεργικής νεύρωσης→ μείωση ροής αίματος

Ενδοσκόπηση

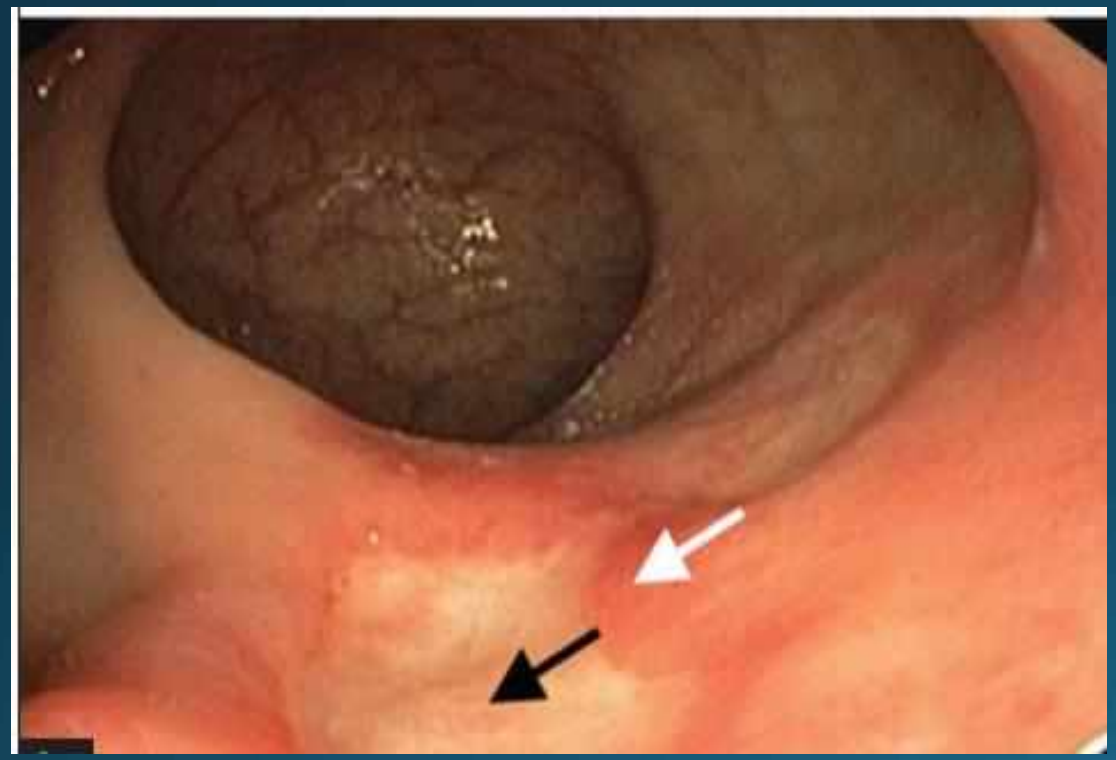

- Μονήρες έλκος (25 - 50%)
- 3-10εκ από την οδοντωτή γραμμή

Ενδοσκόπηση

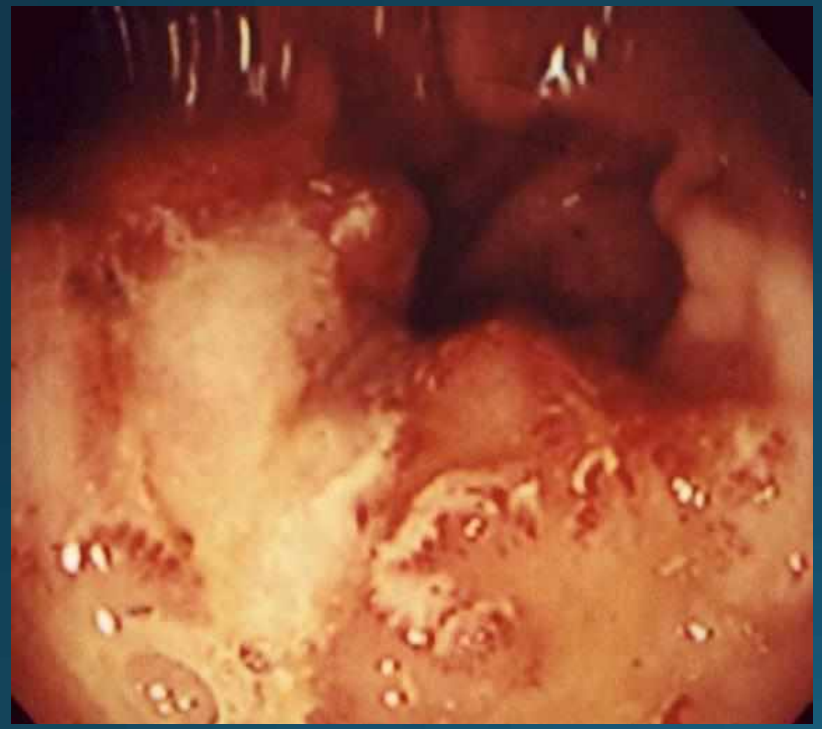

- Πολλά έλκη (30%)

Ενδοσκόπηση

- Πολύποδας/μάζα (25%)

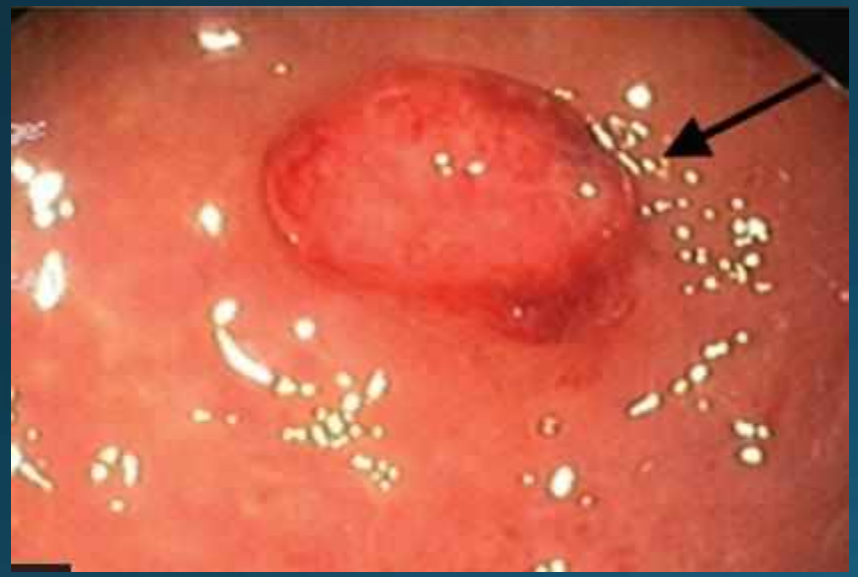

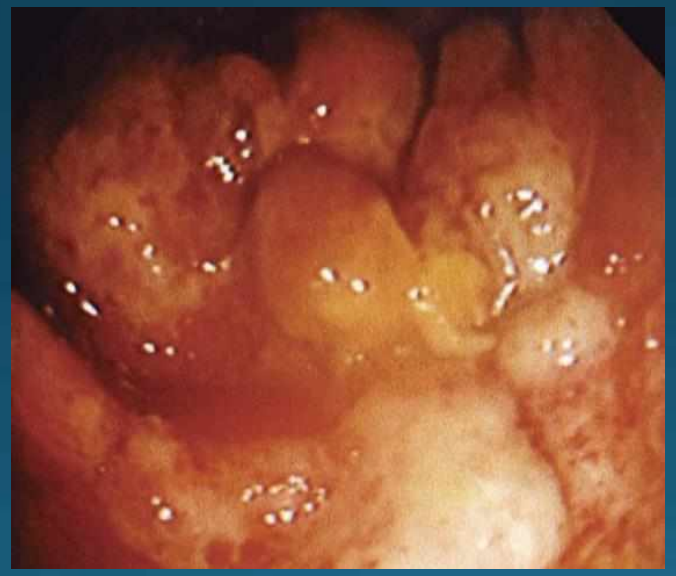

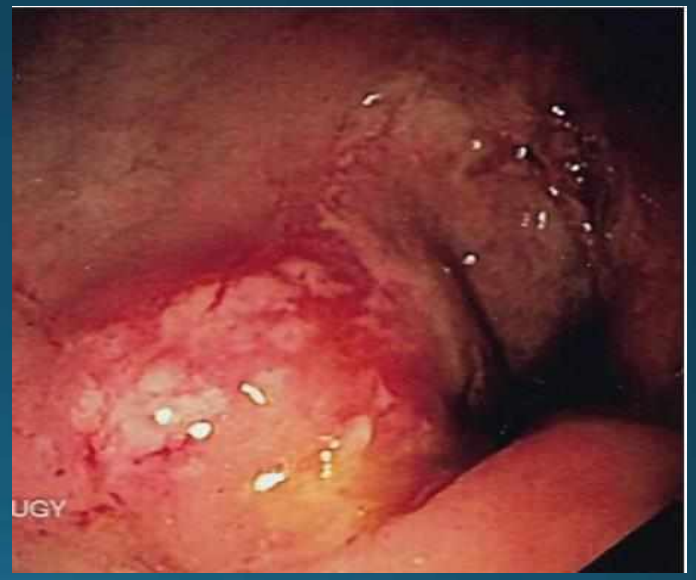

Ενδοσκόπηση

- Ερύθημα κατά τόπους (18%)

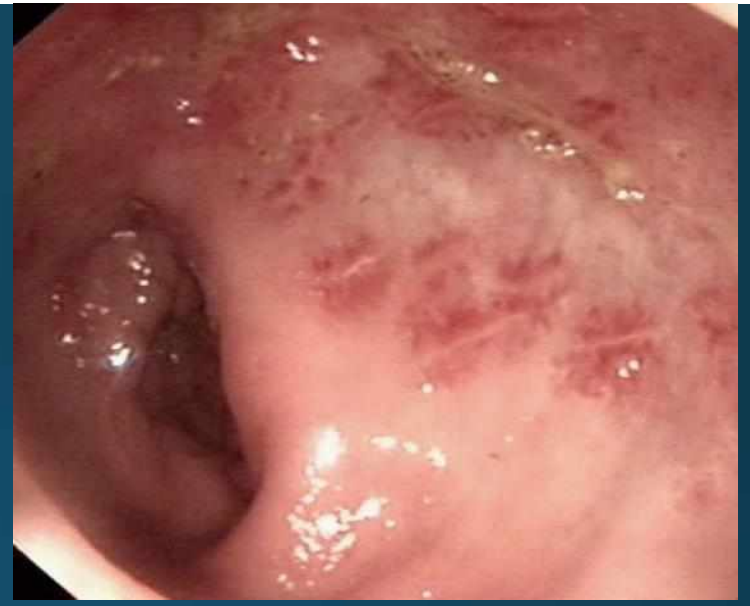

- Έλκη και εκτός του ορθού

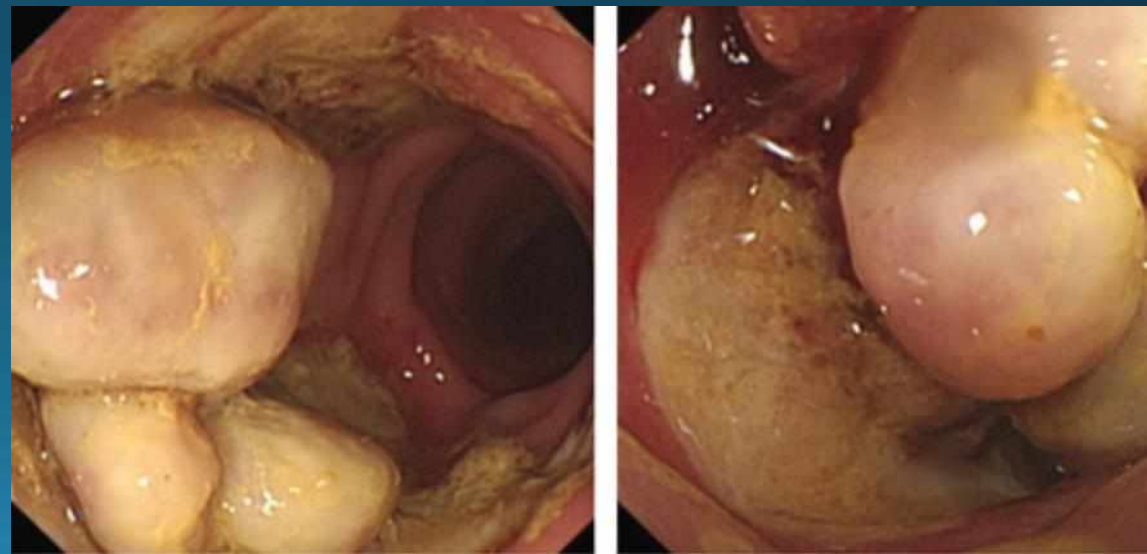

Ενδοσκόπηση

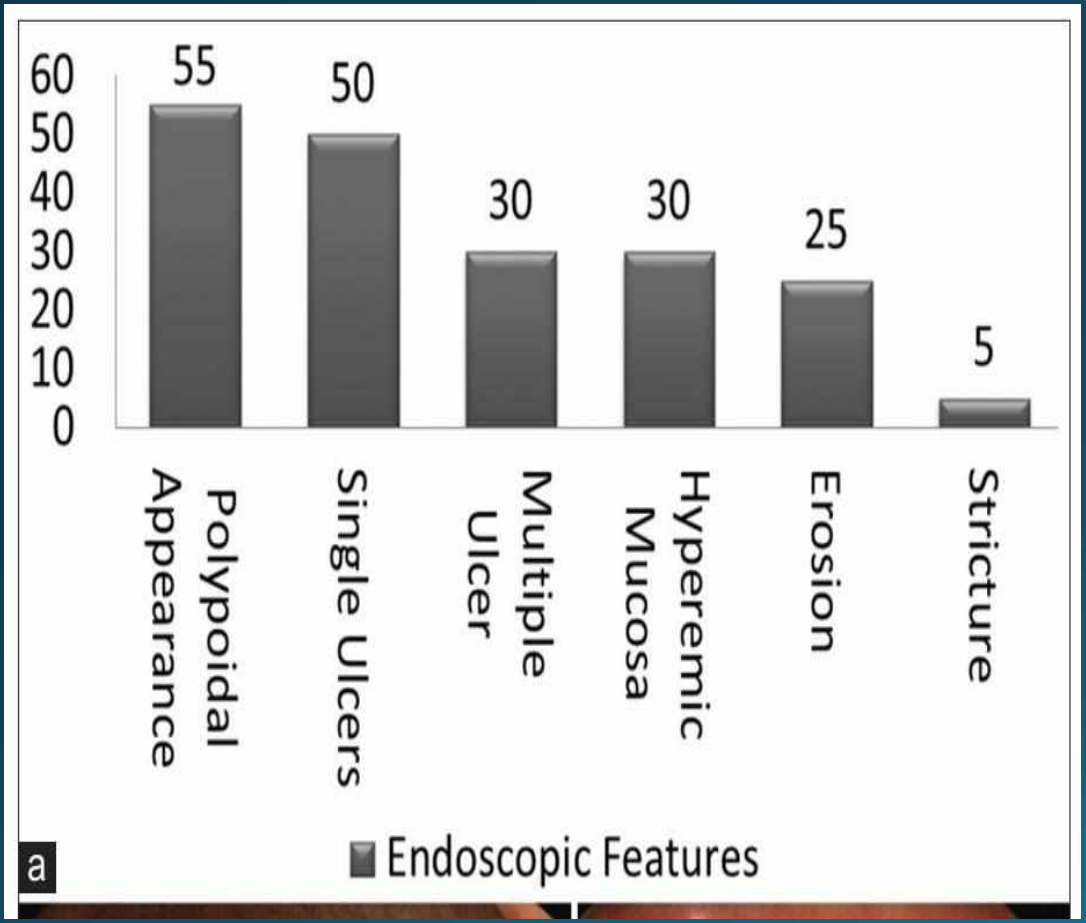

Rectal Ulcer Syndrome (n = 116)	
Endoscopic findings	**Number of patients (%)**
Solitary lesion	79 (68)
Multiple lesions	33 (28)
Ulcerative	90 (78)
Polypoidal/nodular	29 (25)
Erythema only	03 (03)
Telengectatic spots	01 (01)
Hemorrhoids	07 (06)
Hyperplastic polyps	04 (3.5)
Adenomatous polyps	02 (02)

AlGhulayqah A, Saudi J Gastro 2016

Abid Sh BMC Gastroenterol 2012

Ιστολογία

- Πάχυνση χορίου- διήθηση από ινοβλάστες+ εναπόθεση κολλαγόνου
- Υπερτροφία βλεννογόνιας μυικής στιβάδας με επέκταση των μ.ινών προς το επιθήλιο

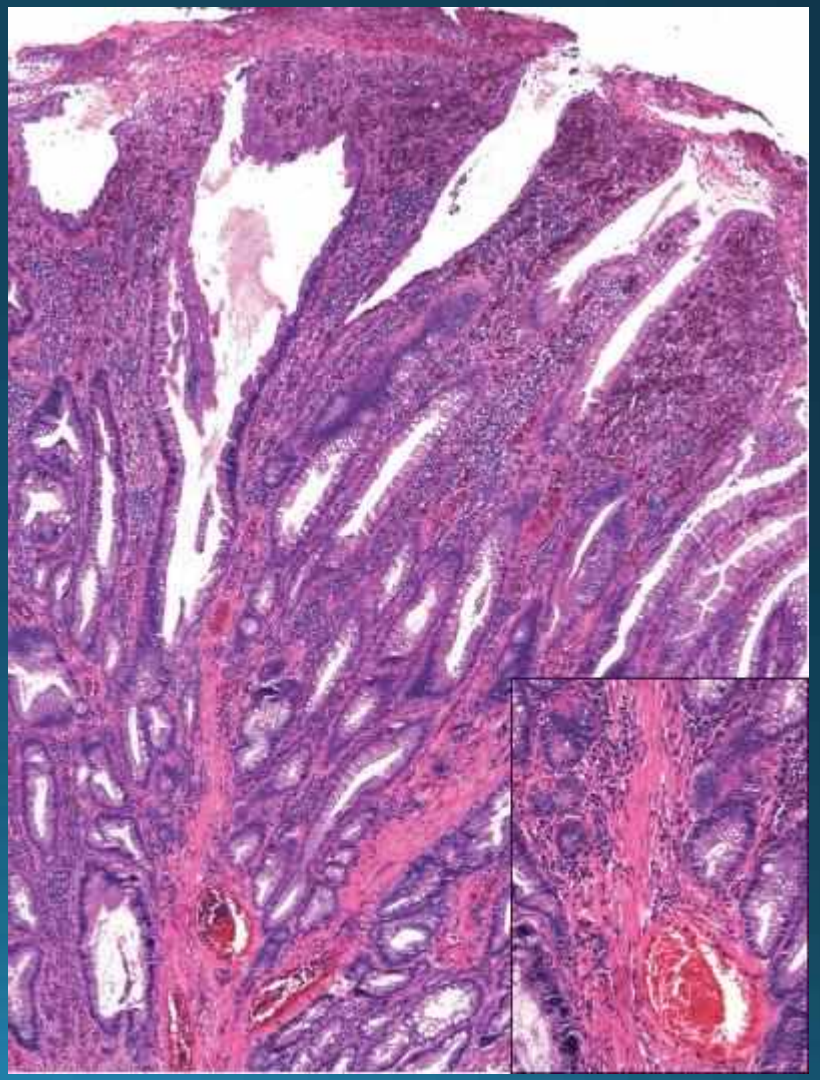

Ιστολογία

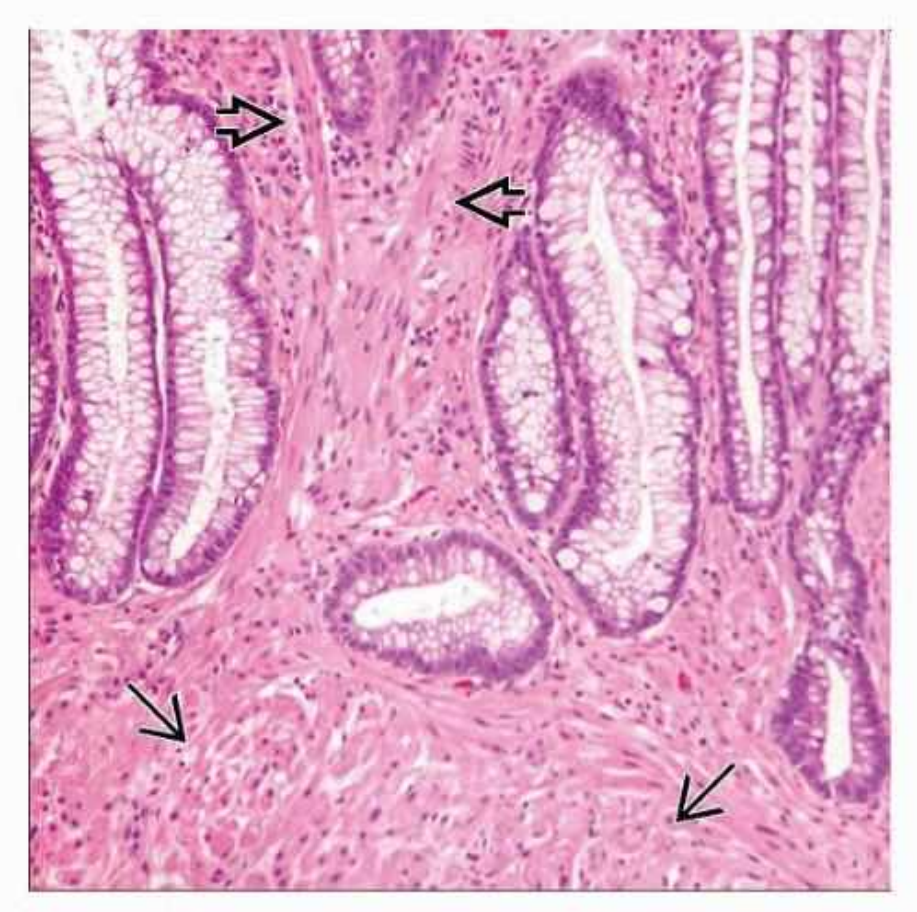

hypertrophied, disorganized smooth muscle of the muscularis mucosa, extending up into the lamina propria between crypts.

Ιστολογία

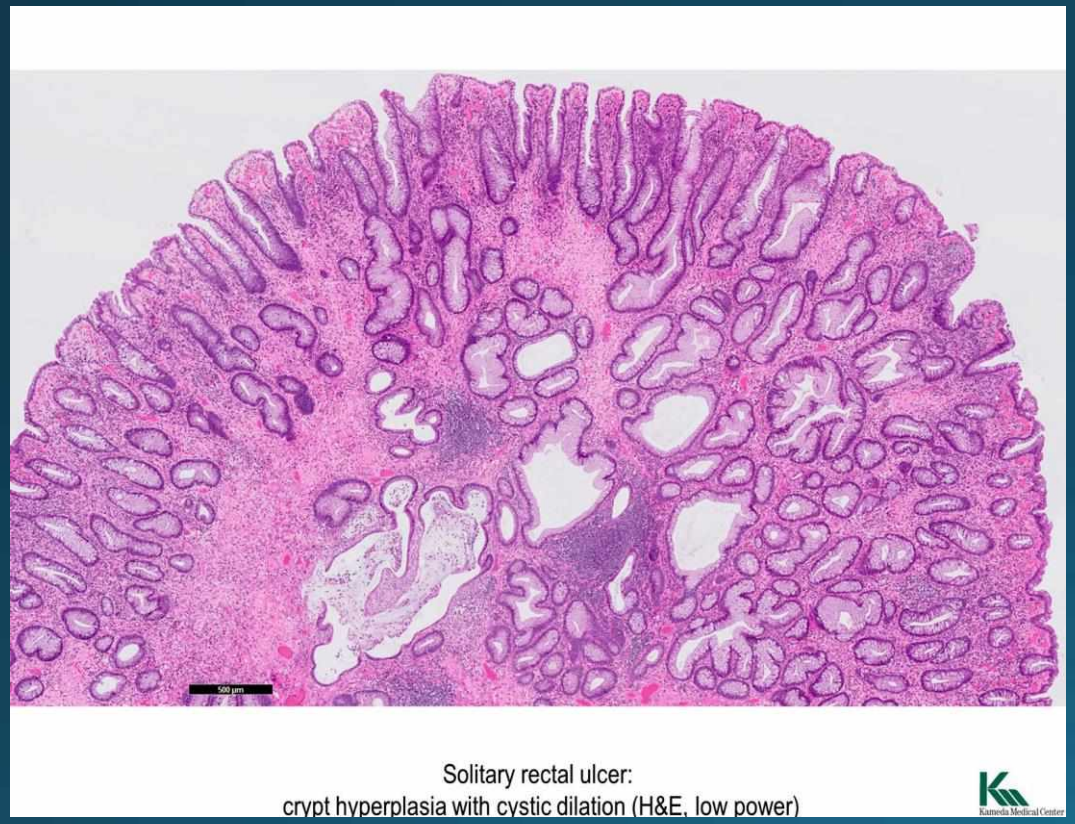

- Πάχυνση βλεννογόνου + επιμήκυνση/παραμόρφωση αδένων, διαταραχή αρχιτεκτονικής κρυπτών
- Κυστική διάταση λόγω κατακράτησης βλέννας

Ιστολογία

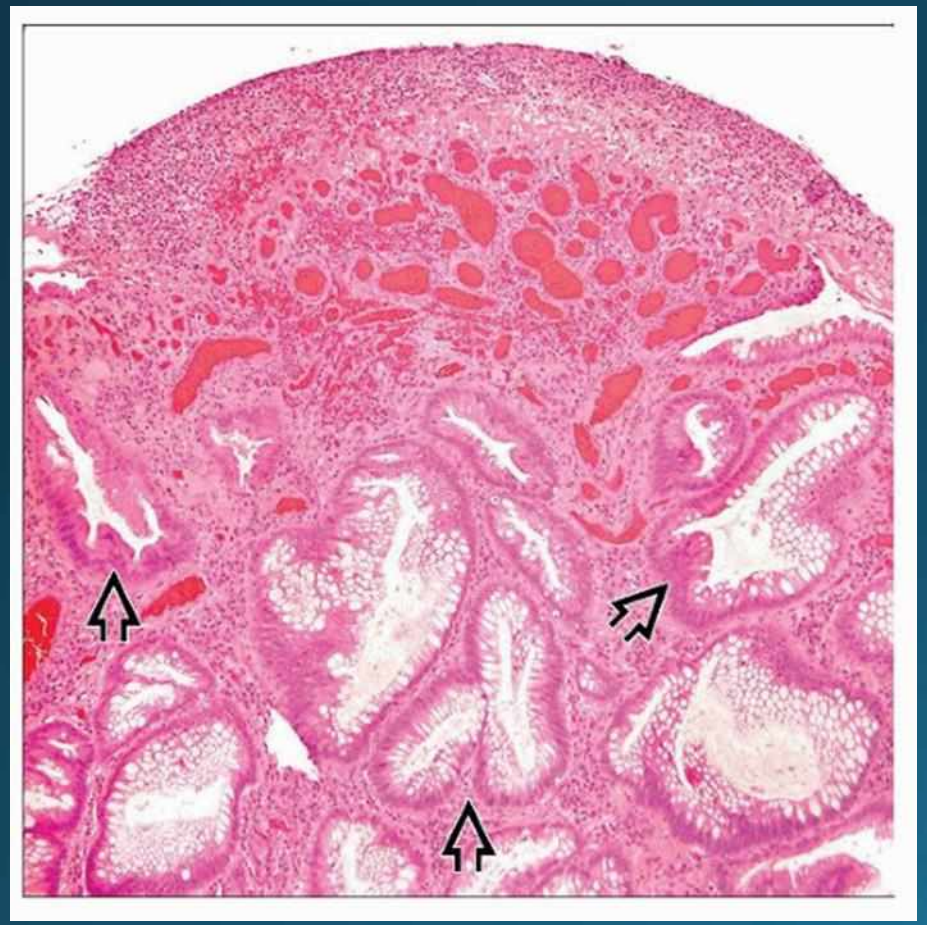

Polypoid ulcerated rectal mucosa with underlying fibromuscular proliferation in the lamina propria and serrated, branching, haphazardly arranged crypts

Ιστολογία

- Επιφανειακές εξελκώσεις, οδόντωση βλεννογόνου, φλεγμονή, αντιδραστική επιθηλιακή ατυπία

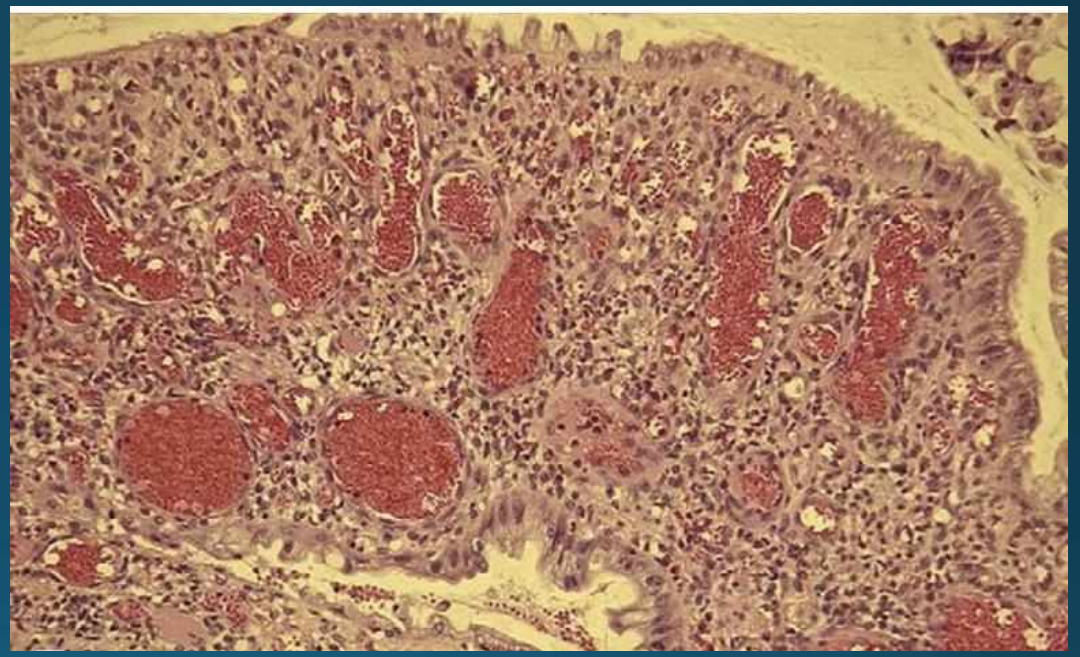

Ιστολογία

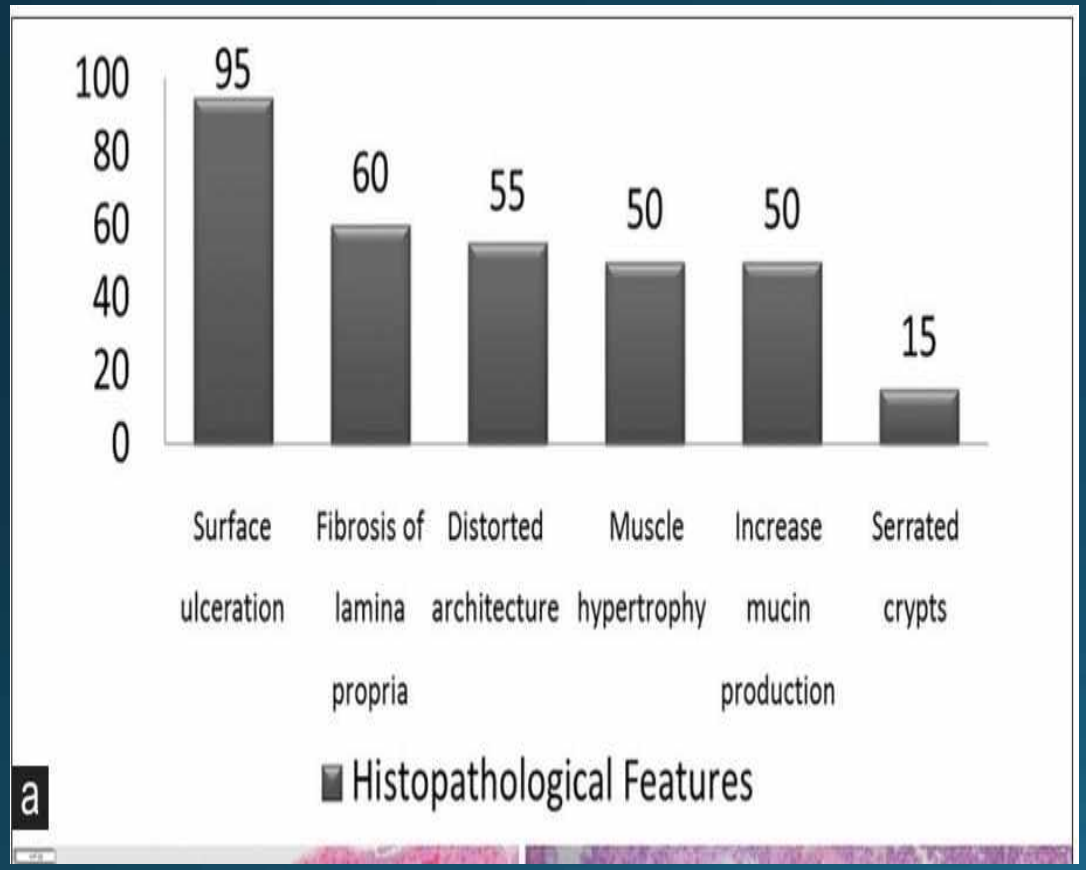

Histological findings	Number of patients (%)
Fibromuscular obliteration	116 (100)
Surface Ulceration	68 (59)
Crypts distortion	20 (17)
Mucosal glands distortion	27 (23)
Crypts hyperplasia	12 (10)
Inflammation:	
1. Acute	05 (04)
2. Chronic	38 (33)
3. Both	20 (17)
4. None	53 (46)

AlGhulayqah A, Saudi J Gastro 2016

Abid Sh BMC Gastroenterol 2012

Διαφορική διάγνωση

- ΙΦΝΕ
- ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΟΛΙΤΙΔΑ
- ΛΟΙΜΩΔΕΙΣ ΟΡΘΙΤΙΔΕΣ
- ΤΡΑΥΜΑ
- ΕΛΚΟΣ ΕΚ ΚΟΠΡΟΣΤΑΣΗΣ
- ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΕΛΚΗ (εργοταμίνη)
- ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΩΣΗ
- **ΚΑΚΟΗΘΕΙΑ**

Coexistence of Solitary Rectal Ulcer Syndrome and Ulcerative Colitis: A Case Report and Literature Review

Hyun Bum Park, Hyung Chul Park, Cho Yun Chung, Jong Sun Kim, Dae Sung Myung, Sung Bum Cho, Wan Sik Lee, Young Eun Joo

Intest Res 2014;12(1):70-73

Απεικονιστικός έλεγχος

- **Αφοδευόγραμμα**
  - Πρόπτωση/εγκολεασμός (75%)
  - Μη χάλαση του ηβοορθικού
  - Αδυναμία κένωσης ορθού
- **Βαριούχος υποκλυσμός**
  - Οζώδης βλεννογόνος
  - Πολυποειδείς βλάβες
  - Πάχυνση πτυχών, στένωση, έλκος
- **EUS**
- Πάχυνση έσω σφιγκτήρα
- Πάχυνση έξω σφιγκτήρα/υποβλεννογόνιου

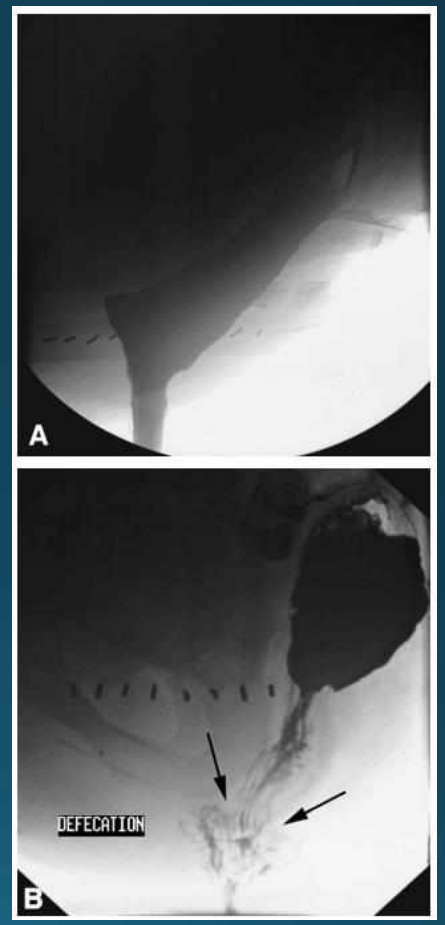

ΣΥΣΤΗΝΟΝΤΑΙ

ΠΡΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ
ΣΕ ΣΟΒΑΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ/ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ 1^{ΗΣ} /2^{ΗΣ} ΓΡΑΜΜΗΣ

Άλλες εξετάσεις

ΣΥΣΤΗΝΟΝΤΑΙ

ΠΡΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ
ΣΕ ΣΟΒΑΡΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ/ΜΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ 1ΗΣ /2ΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ

- **Ορθοπρωκτική μανομετρία**

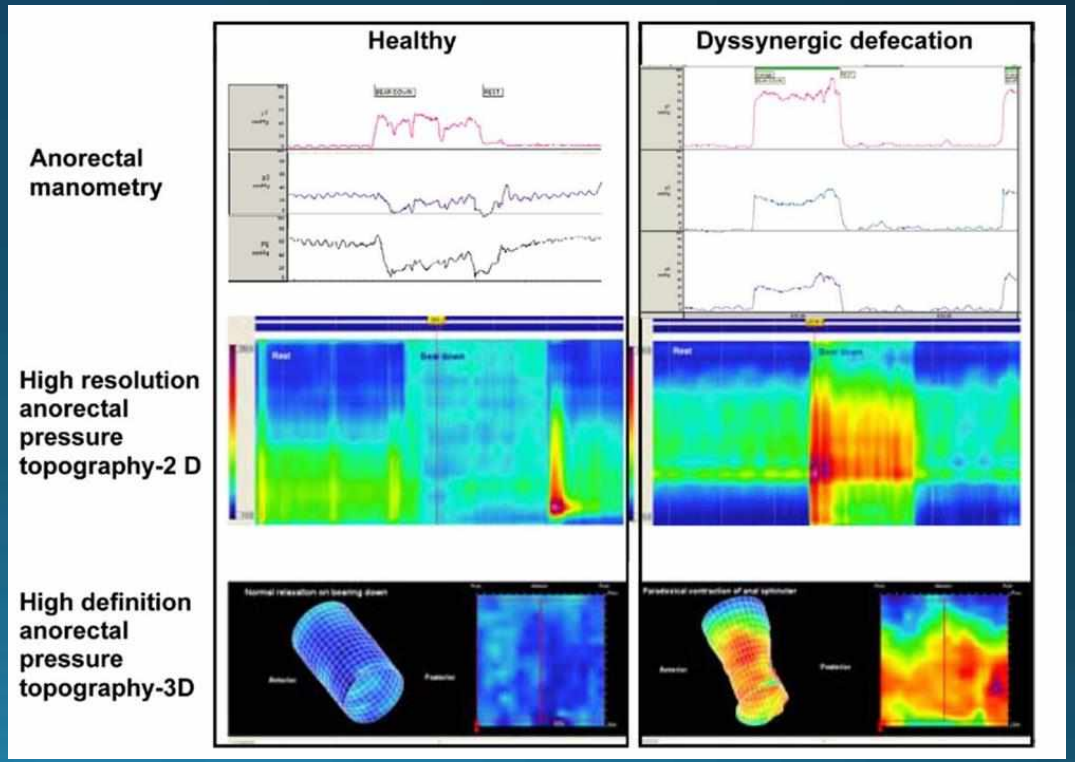

Άλλες εξετάσεις

- Δοκιμασία αποβολής μπαλονιού
  - Υπερευαισθησία ορθού
  - Παράταση αποβολής μπαλονιού

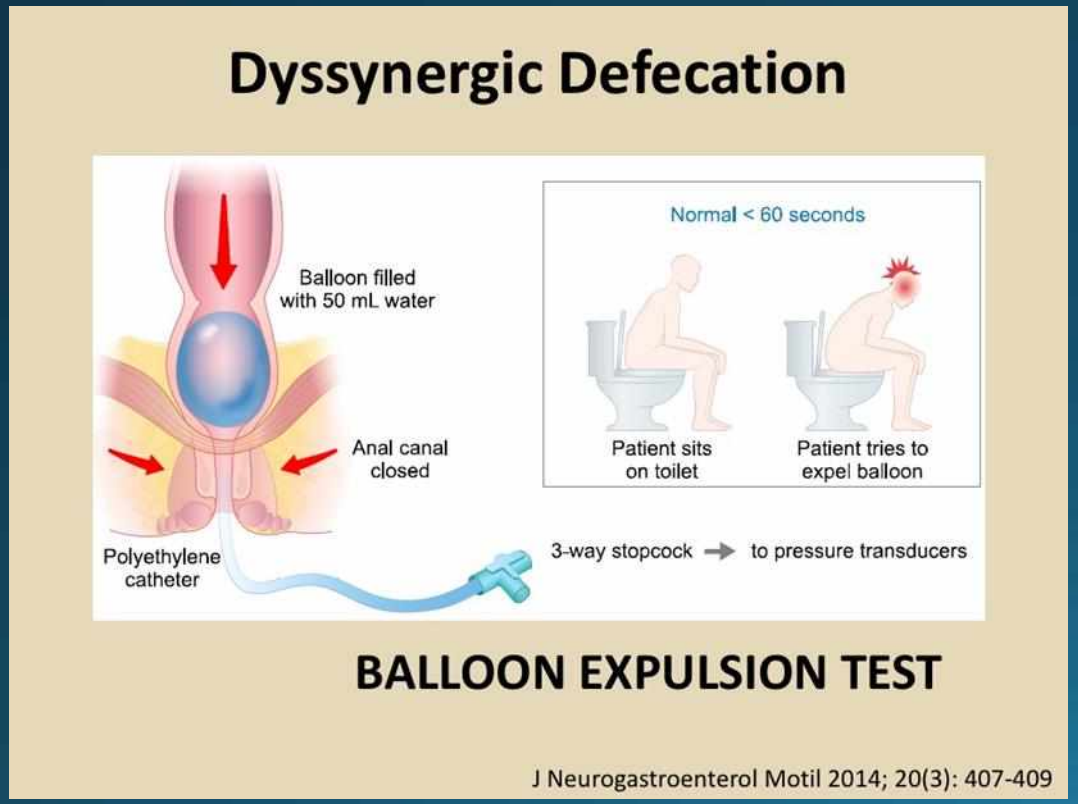

- ΔυναμικήMRI
- MR αφοδευόγραμμα

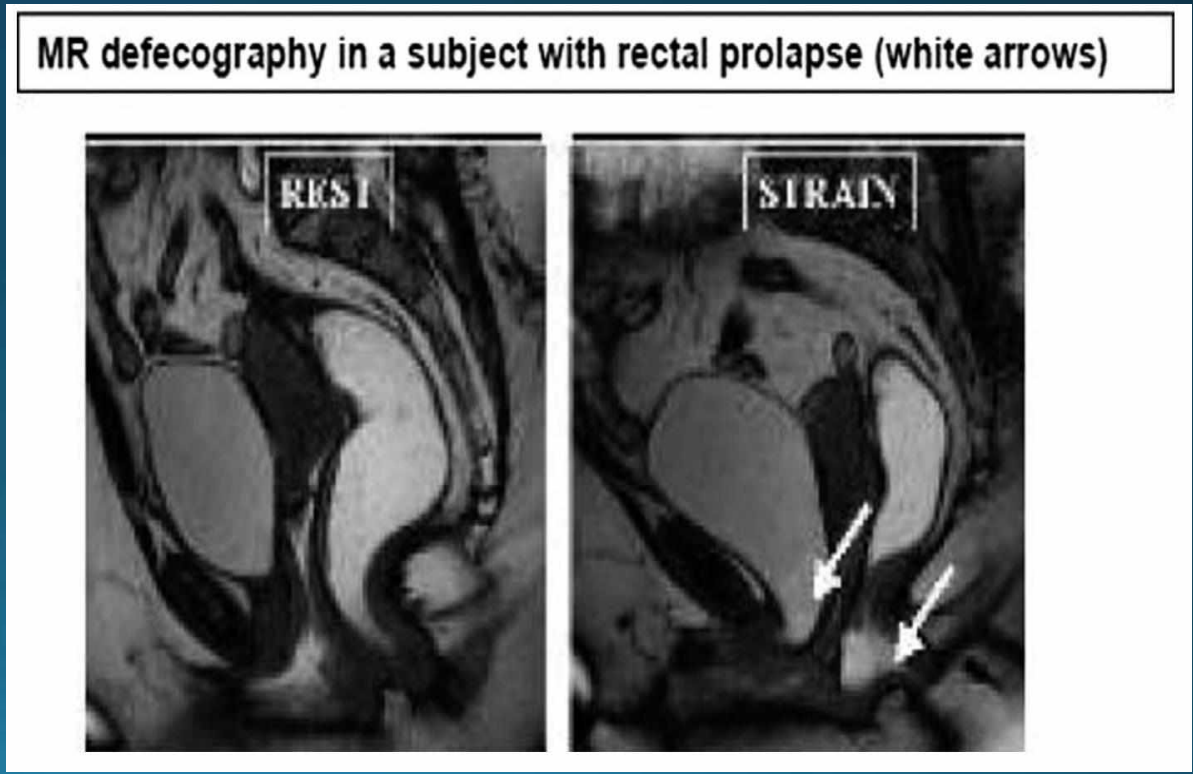

Θεραπεία

Σε ασθενείς με ήπια συμπτώματα
Χωρίς πρόπτωση/ίνωση

- Εκπαίδευση ασθενών: αποφυγή straining, χειρισμών, ελάττωση του χρόνου παραμονής στην τουαλέτα

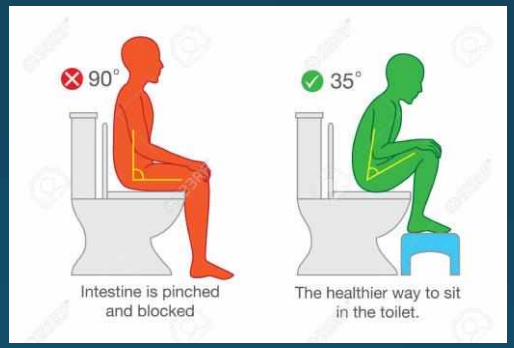

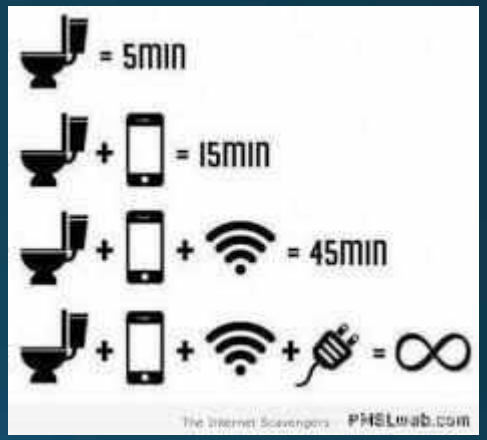

Forootan M, Medicine 2018
Zhu QC, World J Gastro 2014
Shahara A, GIE 2005

Θεραπεία

- Διατροφή πλούσια σε φυτικές ίνες

- Καθαρτικά/υπακτικά
  - Αυξητικά του όγκου των κοπράνων (psyllium, μεθυλοκυτταρίνη, πίτουρο)
  - Μαλακτικά (παραφινέλαιο)
  - Ωσμωτικώς δρώντα (λακτουλόζη, peg)

- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ 1^{ΗΣ} ΓΡΑΜΜΗΣ

- Συμπτωματική βελτίωση στο 70% των ασθενών
- Επούλωση έλκους στο 1/3 των ασθενών

Τοπική θεραπεία

- Αμινοσαλικυλικά
- Κορτικοστεροειδή
- Σουκραλφάτη
- Ινική
- APC
- Botulinum toxin (χειρουργικά)

- Μη ελεγχόμενες μελέτες
- Λίγοι ασθενείς
- Πτωχή μακροχρόνια αποτελεσματικότητα

Kochhar R, Dis Col Rect 1990
Kumar M, Indian Pediatr 1994
Edden Y, Gastroenterol Clin North Am 2009
Bulut T, Int Surg 2011

Βιοανάδραση (biofeedback)

- ΟΠΤΙΚΑ ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΦΩΝΗΤΙΚΑ ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ

- Επανεκπαίδευση σώματος και εγκεφάλου
- Διαφραγματική αναπνοή
- Χάλαση σφιγκτήρα και μυών περινέου
- Βελτίωση αισθητικότητας ορθού
- Βελτίωση συνέργειας μυών ορθού-πρωκτού

Jarrett M, Gut 2004
Rao SS, Am J Gastroenterol 2006
Binnie N, World J Surg 1992
Altamirano-Barrera A, 2019 in: Anorectal disorders

Βιοανάδραση (biofeedback)

- Σε αποτυχία της θεραπείας 1ης γραμμής
- Πριν/μετά το χειρουργείο

- 75% συμπτωματική βελτίωση
- 1/3 επούλωση έλκους
- Αύξηση της αιμάτωσης του βλεννογόνου

- Προγνωστικοί παράγοντες αποτυχίας
  - Αδυναμία κατανόησης των ασκήσεων
  - Μη εφαρμογή των ασκήσεων περιοδικά
  - Συνέχιση εφαρμογής χειρισμών για αφόδευση

Jarrett M, Gut 2004
Rao SS, Am J Gastroenterol 2006
Binnie N, World J Surg 1992
Altamirano-Barrera A, 2019 in: Anorectal disorders

Χειρουργική θεραπεία

- Συνυπάρχει πρόπτωση
- Σε αποτυχία συντηρητικής θεραπείας/βιοανάδρασης

Χειρουργική θεραπεία

- ΔΙΑΚΟΙΛΙΑΚΕΣ
- Πρόσθια ορθοπηξία (Ripstein)

- Οπίσθια ορθοπηξία (Wells)

- ΠΕΡΙΝΕΙΚΕΣ-ΔΙΑΠΡΩΚΤΙΚΕΣ
- Βλεννογονεκτομή ορθού+αναδίπλωση τοιχώματος (Delorme)

- Ορθοσιγμοειδεκτομή (Altemeier)

- Εκτομή έλκους

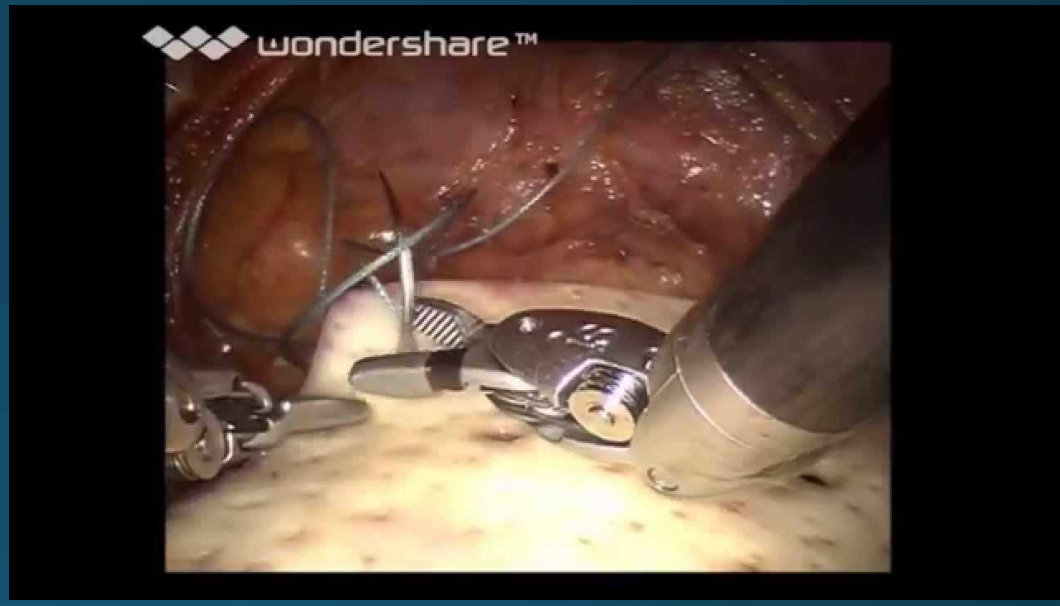

Bulut T, Int Surg 2011
Forootan M, Medicine 2018
Shahara A, GIE 2005
Zhu QC, World J Gastro 2014

Χειρουργική θεραπεία

- Αποτελεσματικότητα: 42%-100%
- Μακροχρόνια αποτελεσματικότητα:

✓εκτομή έλκους και ορθοπηξία

- **2ης γραμμής**
- Κολοστομία
- Διαπρωκτική εκτομή βλεννογόνου τύπου sleeve με ορθοπρωκτική έλξη

Μονήρες έλκος ορθού

- Σπάνιο σύνδρομο, σε νέους ασθενείς
- Συνοδεύεται συχνά από οργανική (πρόπτωση) ή λειτουργική (πρωκτισμό) διαταραχή της αφόδευσης
- Η ενδοσκοπική εικόνα ποικίλλει
- Η ιστολογική εικόνα είναι χαρακτηριστική
- Θεραπεία 1ης γραμμής είναι η αλλαγή στις συνήθειες αφόδευσης, η δίαιτα με φυτικές ίνες και τα υπακτικά
- Η βιοανάδραση είναι αποτελεσματική θεραπεία 2ης γραμμής
- Η χειρουργική θεραπεία έχει ένδειξη όταν συνυπάρχει πρόπτωση

15η Πανελλήνια Εκπαιδευτική Συνάντηση ΕΛΙΓΑΣΤ

6-8 Μαρτίου 2020
Αθήνα, Ξενοδοχείο Divani Caravel
Αίθουσα MACEDONIA

Ελληνικό Ίδρυμα Γαστρεντερολογίας και Διατροφής

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

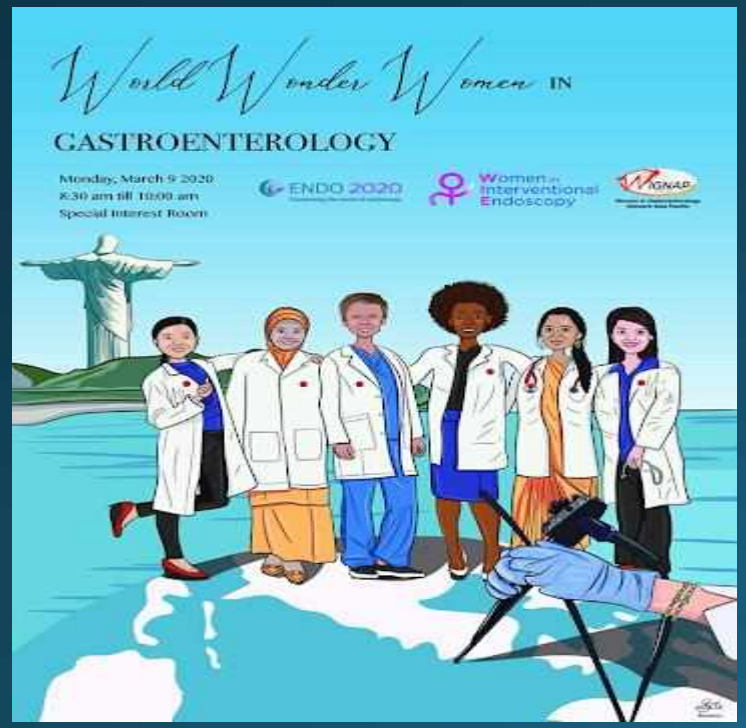

"A MAN DOES WHAT HE CAN; A WOMAN DOES WHAT A MAN CANNOT."

- ISABEL ALLENDE

Back up

Δυσυνέργεια αφόδευσης

- Πρωκτισμός
- Παράδοξη σύσπαση ηθοορθικού
- Απόφραξη εξόδου πυέλου
- Σ. σπαστικότητας πυελικού εδάφους
- Δυσυνέργεια πυελικού εδάφους (Rome II)
- Αποφρακτική δυσκοιλιότητα
- Δυσυνέργεια αφόδευσης (Rome III-IV)

Κριτήρια δυσυνέργειας αφόδευσης

- 1. Κριτήρια Rome III λειτουργικής δυσκοιλιότητας/IBS-C
- 2. Δυσυνέργεια αφόδευσης σε μανομετρία ή ΗΜΓ
- 3. Τουλάχιστον 1 παθολογική δοκιμασία:
  - Δοκιμασία αποβολής μπαλονιου (>1 min)
  - Παρατεταμένος χρόνος διάβασης (Transit time)
  - Παθολογικό αφοδευόγραμμα (κατακράτηση >50% του βαρίου).

Bristol Stool Scale

Type 1		Seperate hard lumps, like nuts (hard to pass)
Type 2		Sausage-shaped but lumpy
Type 3		Like a sausage but with cracks on it's surface
Type 4		Like a sausage or snake, smooth and soft
Type 5		Soft blobs with clear-cut edges (passed easily)
Type 6		Fluffy pieces with ragged edges, a mushy stool
Type 7		Watery, no solid pieces. Entirely liquid